

BO BERGGREN

* 1936-08-11

† 2023-04-18

Direktören och företagsledaren BO BERGGREN, Falun, har avlidit i en ålder av 86 år. Hans närmast anhöriga är hustrun Gunbritt och de fyra barnen Erik, Karin, Charlotta och Klas med familjer.

Bo är född i Falun och bodde sina tre första år i Linghed med föräldrarna Tage och Elsa Berggren och två äldre systrar, Karin och Inga. Nio år efter Bo föddes lillasyster Britta. Linghed är en liten ort, som ingår i Svärdsjö socken. Svärdsjö i sin tur tillhör Falu kommun. Familjen flyttade 1942 från Dalarna till Järbo i Gästrikland, där fadern övertagit agenturen och företaget som sålde Ford i västra Gästrikland. Järbo är en mindre ort strax norr om Sandviken.

Så realskolan och gymnasiet avverkades i Sandviken, där Bo tog sin studentexamen. Här blev han klasskamrat och senare studiekamrat på KTH med en annan Gillebroder, Clas Helmer, vilket ledde till en nära vänskap livet ut. Under realskoletiden träffade Bo sin blivande hustru, Gunbritt, dotter till legendariske bruksdisponenten Wilhelm Haglund vid Sandvikens Jernverks AB. Gunbritt var vid deras första möte knappt 15 år gammal.

Efter studentexamen följde alltså KTH i Stockholm, där Bo 1962 avlade bergsingenjörsexamen. Samma år anställdes Bo vid Stora Kopparbergs Bergslags AB (Domnarvets Jernverk) i Borlänge som driftsforskningsingenjör. Bo berättade för mig en lärorik historia om sin första dag och sin första tid på sitt

nya arbete. Han anlände i god tid och anmälde sig som nyanställd i vakten på Domnarvets Jernverk. Han hänvisades till en man som tilldelade honom en tvål, en handduk och en nyckel till ett omklädnings-skåp. Sedan utspann sig följande samtal. Mannen frågade: ”Vem skall Du träffa?” och Bo svarade: ”Ingenjör den och den”, varpå mannen frågade honom: ”Är Du tjänsteman?” och Bo svarade: ”Ja.” Mannen bad Bo att lämna tillbaka tvålen, handduken och nyckeln varpå han ledsagades till sin avdelning. Det visade sig att det varken fanns någon avdelad personal att ta emot honom eller något uppgjort program för hans introduktion. Så Bo fick första tiden ta egna initiativ för att komma in i sitt nya arbete. Så startade alltså karriären för en av vår tids större industriledare! Bo har sedan dess anställt många ingenjörer och andra med akademisk examen. Med erfarenhet av denna historia har Bo alltid förberett mottagande och välkomnande av den nyanställde samt sett till att introduktionsprogram för första tiden tagits fram.

Samma år, 1962, gifte sig Bo med sin Gunbritt och de fick med tiden fyra barn. Det blev ett lyckligt äktenskap som varade i över 60 år. Dottern Charlotta är medlem i Gillet sedan 2021. Vid samma stämma i Falun 2021 tilldelades Bo Gillets Veterangåva för medlemskap i 50 år. Då Bo själv inte kunde närvara fick Charlotta se till att gåvan överlämnades till hennes far.

Efter de inledande åren vid Domnarvets Jernverk, där Bo 1964 befordrades till chef för metallurgisk driftsforskning och 1966 till överingenjör med ansvar för driftsforskning, följde 1968 en befattning som förvaltningschef vid Söderfors specialstålverk, som då ingick i Stora Kopparbergs Bergslags AB (Stora). Här fick undertecknad som kund en god kontakt med Bo och hans kollegor i det tekniska samarbetet att få fram smala varm- och kallvalsade snabbstålsband för Sandviks vidareförädling till verktyg för metallsågning. På den tiden hörde även före detta Wikmanshytte Bruks AB till Stora Kopparbergs Bergslags AB (Stora), vilka var ett viktigt led i vårt samarbete. Bo visade mig stor öppenhet, generositet och hjälpsamhet i kontakterna med sina underställda, där säkert vår bekantskap från KTH-tiden i viss mån underlättade.

Sedan fortsatte karriären snabbt för Bo inom Stora. År 1975 blev Bo vice vd vid Stora i Falun med avbrott 1978–84 som vd för Wallenbergägda Incentive AB i Stockholm. År 1984 utnämndes Bo till vd och koncernchef för Stora i Falun. Från 1992 var Bo såväl styrelseordförande som koncernchef för Stora i Falun och efter 1994 fram till sin pension 1998 som arbetande styrelseordförande på heltid.

Under sin tid vid Domnarvets Jernverk hade Bo anställt ett antal skickliga medarbetare (som exempelvis Gillebroder Åke Sander), vilket medförde ett antal kloka större investeringar inom ståltillverkningen. Det ledde till Domnarvets Jernverks överlevnad som ledande tillverkare av bredband och tunnplåt till bilindustrin. På samma sätt räddades det av Stora ägda Kvarnsvedens pappersbruks överlevnad med liknande avvägningar och framsynthet i inriktning och investeringar. Genom Bos långsiktiga insikt och renodling av verksamheten förändrades alltså Stora i grunden till ett världsledande företag såväl inom järn-, stål- och gruvindustrin som inom massa- och pappersindustrin.

Det säkerligen största avtryck Bo, under sin tid som vd för Stora, gjorde i struktureringen av europeisk och svensk skogsindustri under 1980-talet var nog genomförandet av ett antal stora strategiska förvärv av bolag som Bille-
rud, Papyrus, Swedish Match och flera Uddeholmsägda bruk och skogar, till en del liggande i Värmland, samt Feldmühle i Tyskland. Firandet av Storas 700-årsjubileum 1988 var också en höjdpunkt i Bos karriär.

Bo hade även ett antal viktiga styrelseuppdrag, såsom styrelseordförande i Astra, SAS och Industriförbundet. Vidare hade Bo bland annat styrelseuppdrag i Investor, SEB, Ericsson, Danisco och Bosch. Han spelade en viktig roll i instiftandet av Marcus Wallenbergs Stiftelse för skogsindustriell forskning, vilken årligen premierar betydande tekniska och vetenskapliga framsteg på området.

Ungefär samtidigt som Stora Kopparberg kom att bli en del av Stora Enso valde Bo att lämna de flesta styrelseuppdrag för att övergå till att odla sina mer "ideella intressen". Detta innebar bland annat en viktig medverkan vid tillkomsten av Stiftelsen Stora Kopparberget och därmed även av Världsarvet i Falun med gruvan och tillhörande industrilandskap.

Bo erhöll välförtjänt ett antal hedersbetygelser, varav kan nämnas Konungens medalj i tolfte storleken i Serafimerordens band 1987 och Kommendör av första klass av Finlands Lejons orden. Han var hedersdoktor vid tre lärosäten: teknologie hedersdoktor vid Kungliga Tekniska Högskolan i Stockholm, 1989, juris hedersdoktor vid Dalhousie University, Halifax i Kanada år 1996 samt filosofie hedersdoktor vid Linköpings universitet 2004.

Tillsammans med sin hustru Gunbritt hade Bo ett starkt kultur- och musikintresse. Det ledde till att de 1992 förvärvade Karlfeldtsgården – Sångs i Sjugare – vid sjön Opplimen, halvvägs mellan Leksand och Rättvik. Paret

Berggren tog på sig ett stort kulturellt ansvar att förvalta gården, som också var öppen för visningar. Det är framför allt Gunbritt, som lagt ner ”hela sin själ” i detta himmelrike av blomsterprakt på sommaren. Det ledde till att Gunbritt 2016 för detta sitt livsverk tilldelades H. M. Konungens medalj, som hon mottog på Kungliga slottet i Stockholm direkt ur konung Carl XVI Gustafs hand. Det är många som upplevt musikstunderna, arrangerade av paret Berggren, på ängarna ner mot sjön Opplimen tillsammans med spelmän och många kända artister från hela landet. Bo och Gunbritt har också i alla år varit stöttelelare för den underbara musikfestivalen, ”Musik vid Siljan”, arrangerade i samarbete av kommunerna i Leksand, Rättvik och Mora. Som kuriosas kan nämnas att en årskurskamrat till Bo på KTH var dotterson till Karlfeldt (genom Karlfeldts äldsta dotter Anna).

Bo hade också ett stort idrottsintresse. Som företagsledare och supporter var Bo engagerad i Skid-VM i Falun och framför allt i ishockeylaget Leksand IF med bland annat ekonomisk hjälp.

Årskursen på KTH, som Bo tillhörde, var sammanhållande och träffades regelbundet, bland annat i årliga golftävlingar. Många av Bos studiekamrater var Gillebröder. Bo var mån om sina årskurskamrater och bjöd hem dem några gånger med sina respektive damer, visande stor omtanke och gästfrihet. Ett minnesvärt tillfälle, någon gång i mitten av 1980-talet, var i Falun med mottot ”Olympiaden”. Här fick deltagarna kämpa i olika tävlingar, bland annat ta sig upp och ner i Källviksbacken. Jag tillhörde inte årskursen men blev ändå inkopplad på ett uppdrag. Min chef, vd för Sandvik Saws and Tools, Gillebrodern och kurskamrat med Bo, Hans Norman, bad mig att ta fram ett 50-tal handsågar (fogsvansar) vid vår Bollnäsfabrik med ett för detta tillfälle framtaget silkscreentryck på sågbladen, syftande på ”Olympiska spelen i Falun” samt ”loggan” med de fem ringarna. Varje deltagare i träffen i Falun erhöll en sådan såg, vilket uppskattades. Jag tog fram minsta möjliga sats, ca 300 handsågar. De överblivna sågarna blev lämpliga presenter till våra leverantörer och andra intressenter.

Bo var starkt engagerad i vårt Gille, speciellt i tiden som Storålderman (2009–2012) och tiden därefter. Hans tal vid stämmorna var inte bara tankeväckande och inspirerande. De var utomordentligt väl formulerade och framförda. De speglade en intellektuell och humanistisk person med stort intresse för Gillets verksamhet och dess medlemmar. I samband med Gillets 100-årsjubileum år 2021 utgavs en bok om Gillets första 100 år med ett stort antal

författare involverade. Det ankom på Bo att skriva om Gillets Storåldermän (s 171–200). Med sedvanlig noggrannhet och seriositet grep sig Bo an verket. Det var inget lätt arbete, då antalet Storåldermän sedan 1921 var 30. Bo valde att ingående berätta om tolv Storåldermäns gärningar, ingen av dessa nu levande. Det blev en lysande berättelse om deras samhällsengagemang och verksamhet i Gillet. Det blev också det sista bidraget från Bos penna innan hans bortgång. Som Storålderman emeritus var Bo fortsatt mycket engagerad i Gillet med tankar kring Gillets syften och mål och dess fortsatta verksamhet. Jag brukade ofta gratulera Bo efter hans fyndiga framföranden, liksom Bo mycket uppskattade de parentationer jag höll vid Gillets Högtidsstämmor.

Med Bo har en av vår tids större företagare i svensk stål-, skogs- och verkstadsindustri lämnat oss. Jag värdesätter hans insatser för vår näring men uppskattar än mer hans humanistiska sida med insatser för kultur, idrott och vårt kära Sancte Örjens Gille. Och den vänskap och generositet han alltid visade. Gillet har med Bo förlorat en förgrundsgestalt och respekterad Broder. Bo kommer att saknas av många av oss, men förhoppningsvis aldrig glömmas.

Bo Berggren inträdde i Gillet 1971 och tillhörde vid sin bortgång dess åttonde länk. Bo var alltså förutom före detta Storålderman även Veteran i Gillet.

Sancte Örjens Gilles Högtidsstämma den 27 april 2023

Dieter Uhlman

